

Heerhugowaard Stad van kansen

Agendanr.: 29
Voorstelnr.: RB2020063
Onderwerp: instellen fonds voor steunmaatregelen
Programma:
Wethouder(s): B.J.N. Fintelman
Portefeuille: Financiën

Reden van agendering: ter besluitvorming

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 15 mei 2020

Voorstel / besluit:

1. Een steunfonds te creëren binnen het Duurzaam Sociaal Economisch programma om onze maatschappelijke partners tegemoet te komen;
2. Ter dekking van dit steunfonds een bestemmingsreserve Duurzaam Sociaal Economisch Programma in te stellen;
3. Voor dit steunfonds vooralsnog een bedrag van € 2,5 miljoen beschikbaar te stellen;
4. De dotatie te onttrekken uit de bestemmingsreserve grote projecten.

Inleiding

Sinds 11 maart wordt de uitbraak van COVID-19 erkend als pandemie. Het maatschappelijke leven kwam voor een groot deel tot stilstand. Het kabinet heeft een omvangrijk pakket aan maatregelen getroffen om ondernemers, organisaties en verenigingen te ondersteunen. Op lokaal niveau kijken wij hoe wij als gemeente kunnen helpen.

Eerder informeerden wij u over de korte termijnmaatregelen die wij troffen rondom Covid-19 (Bij20-243). Deze maatregelen zijn genomen in aanvulling op het al in maart verleende uitstel van betaling voor aanslagen door onze samenwerkingspartner Cocensus. In dat kader is door uw college gesproken over een breed programma met maatregelen voor de korte en lange termijn, het Duurzaam Sociaal Economisch programma (DSE-programma). U bent hierover geïnformeerd via een raadsinformatiebrief (Bij20-289).

Het college ziet bij een aantal maatschappelijke organisaties zorgen over hun exploitatie en verwacht verzoeken voor financiële steun. Hierop wil het college zich proactief voorbereiden. Het DSE-programma biedt voor de korte termijn lokale ondersteuningsmaatregelen die nodig zijn om onze maatschappelijke partners tegemoet te komen, aanvullend op de voorliggende landelijke en Europese voorzieningen. *Het doel hiervan is om de vitaliteit van de gemeente en de gemeenschap zoveel als mogelijk in stand te houden, gevolgen van de Coronacrisis te beperken en de vitaliteit op termijn te herstellen.* Om dit programma te financieren, wordt aan u voorgesteld om een steunfonds van vooralsnog € 2,5 miljoen in te richten.

Rol van de gemeente:

Onze rollen bepalen mede de keuzes die we maken waar we vanuit dit steunfonds in investeren:

1. Vanuit haar zorgplicht voert de gemeente haar primaire taak uit. We komen op voor de kwetsbaren en bewaken de veiligheid in onze gemeente.
2. Het zorgen voor goede onderwijsfaciliteiten en daaraan gekoppeld een goed klimaat creëren voor de arbeidsmarkt;
3. De gemeente stimuleert maatschappelijke initiatieven van onze bestaande financiële relaties, zoals bijvoorbeeld Stichting Cool, sportverenigingen en MET welzijn;

4. Het voorkomen van faillissementen bij inwoners en ondernemers is geen rol van de gemeente;
5. De gemeente blijft schakelen vanuit de behoefte van onze doelgroepen, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, en vervult haar verbindende, faciliterende of stimulerende rol in elke gevraagde situatie.

De gevolgen van de coronacrisis zijn nog niet bekend. Zo ook is het nog niet concreet op welke wijze wij invulling kunnen geven aan het programma. Voorbeelden van mogelijke besteding, accenten waar het college, vanuit haar zorgplicht aan denkt, zijn steunmaatregelen voor onze maatschappelijke en culturele organisaties en kwijtschelding van huur voor gemeentelijke accommodaties. Ook onderzoeken wij de mogelijkheid van hulp aan ondernemers en tegemoetkomingen in huren en pachten. Tot slot overwegen wij steun te verlenen voor initiatieven vanuit samenwerkingen, gericht op het algemeen belang. Elke steun moet gezien worden als lokale tegemoetkoming, wanneer deze niet uit een andere steunmaatregel komt.

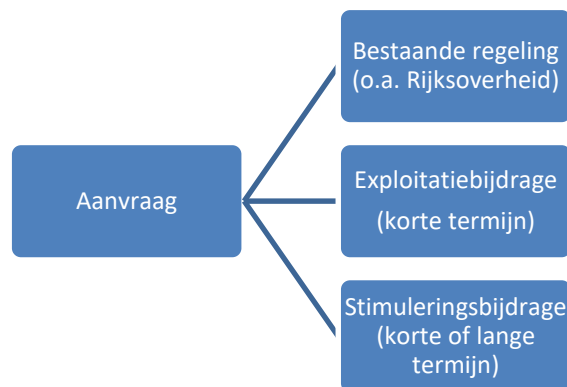
De besluitvorming over het DSE-programma en het noodfonds leggen we in 2 stappen voor:

Stap 1. Raadsvergadering 2 juni 2020

Wij leggen u met dit raadsvoorstel een besluit voor over extra financiën door het instellen van een reserve. Het is daarmee mogelijk om eerste steunmaatregelen te treffen die nodig zijn. De financiële uitgaven passen binnen de financiële verordening.

Stap 2. Raadsvergadering 30 juni 2020

Op 30 juni bespreekt u een volgend raadsvoorstel, waarin u toetsingscriteria voor het beoordelen van initiatieven en een eerste aanzet tot besteding, wordt voorgelegd. De gemeente kan verschillende soorten steunbijdragen doen. De doorlooptijd van de crisis bepaalt mede het type steun. Op dit moment is de impact van de crisis nog moeilijk te overzien. De echte knelpunten zullen steeds duidelijker worden. Ook komt het Rijk nog met aanvullende maatwerkoplossingen voor sommige bedrijven en maatschappelijke organisaties. Toetsingscriteria en looptijd hangen dus samen.

Een afwegingskader kan onderdeel uitmaken van de toetsingscriteria. Bijvoorbeeld of een initiatief past binnen de beleidsdoelen van de gemeente, op het gebied van duurzaamheid, sociaal (inclusiviteit, participatie) en/of economie (onderwijs – arbeidsmarkt, promotie & positionering). Maar ook of de gemeente een (financiële of contractuele) relatie heeft (gehad) met de indiener. En tot slot de afweging over samenwerking. Staat een initiatief voor iedereen open en staat het ten dienste van het algemeen belang.

Beoogd effect

Het DSE-programma is bedoeld voor korte en lange termijn maatregelen om de vitaliteit van de gemeente en de gemeenschap zoveel als mogelijk in stand te houden, gevolgen te beperken en

op termijn te herstellen. Het steunfonds is voor de korte termijn, als onderdeel van het DSE-programma, dat zowel over korte als lange termijn maatregelen gaat.

Argumenten

1. Financiële dotatie in DSE-programma voor lokale steunmaatregelen aan maatschappelijke partners

Ter uitvoering van het programma is op korte termijn een steunfonds nodig voor de acute nood van maatschappelijke partners. Mede gelet op de maatregelen vanuit de rijksoverheid, precedentwerking, staatssteun en willekeur, vraagt elke afweging een adequaat en weloverwogen maatwerkoplossing. Deze afweging werken we graag samen met u uit.

Het is vooral de bedoeling dat maatschappelijke organisaties en ondernemers met initiatieven komen en de behoefte aangeven.

2. Beschikbaarstelling van vooralsnog € 2,5 miljoen

De beschikbaarstelling van elk bedrag is arbitrair. De uiteindelijke hoogte is afhankelijk van rijksmaatregelen, hoe lang duurt de huidige situatie nog, wat is op langere termijn nodig en welke steun bieden we precies. Het bedrag hoeft niet alleen de acute nood op korte termijn te dekken, maar kan voor een deel ook ingezet worden voor de langere termijn om de economie na de crisis weer op gang te helpen.

Kanttekeningen

1. Het Centraal Planbureau (CPB) heeft in maart 2020 economische scenario's uiteengezet.

Het CPB benoemt daarbij drie grote onzekerheden in deze crisis, die ook in de inventarisatie nadrukkelijk naar voren kwamen. Dit zijn:

- **Het verloop van de pandemie**
De belangrijkste factor is het verloop van de pandemie en welke maatregelen nodig zijn om het virus tegen te gaan. Het is op dit moment onduidelijk wanneer er een vaccin wordt gevonden. Het is de vraag welke maatregelen nodig zijn om verspreiding tegen te gaan en wanneer versoepeling kan plaatsvinden. Ook is het nog onduidelijk of het virus in golven terugkomt.
- **De doorwerking van contactbeperkingen in de economie**
De economische effecten en de diepte van een recessie zijn moeilijk in te schatten. Het gedeeltelijk afsluiten van de economie op deze schaal is nog nooit eerder vertoond. Het is niet goed in te schatten wat de effecten zijn voor bijvoorbeeld de arbeidsmarkt en de financiële sector.
- **Bereik en effectiviteit landelijke steun**
Een factor is ook de mate waarin steunmaatregelen vanuit de Rijksoverheid effectief zijn. Tijdens de inventarisatie zijn er nieuwe landelijke maatregelen aangekondigd (die nog verder uitgewerkt worden). Het is onzeker of deze in de toekomst worden verlengd of verruimd en met welke voorwaarden. Het is de vraag of met dit landelijke beleid grootschalige faillissementen en ontslagen zijn tegen te gaan en lange termijnschade wordt voorkomen. In de bijlage treft u een korte uiteenzetting wat het bovenstaande betekent.

Financiële gevolgen

We stellen als dekking voor de reserve grote projecten. Deze reserve was oorspronkelijk gevormd om toekomstige kapitaallasten die niet regulier in de begroting waren opgenomen te dekken. Beoordeling van deze reserve, ter voorbereiding op de kaderbrief (september 2020), leert dat hierin voldoende ruimte (circa € 4 miljoen) beschikbaar is, voor de benodigde dekking van het fonds (vooralsnog € 2,5 miljoen). Daarnaast blijft de dan resterende omvang voldoende om de oorspronkelijke functie van de reserve te blijven vervullen. In genoemde kaderbrief zullen wij alle bestemmingsreserves voor u in beeld brengen. De financiële verordening (en bijbehorend treasury statuut) zijn de leidraad voor het college voor de uitgave en verantwoording van gelden.

Voorbeelden gevolgen:

In het geval er besloten wordt om huren kwijt te schelden over de periode dat geen gebruik gemaakt kon worden van gemeentelijke voorzieningen (3 maanden), dan zijn de financiële gevolgen bij benadering:

• Huren en pachten ondernemers	€ 40.000 (o.a. terrassen)
• Huren gemeentelijke gebouwen	€ 175.000
• Huren gym- en sporthallen	€ 120.000 (contractueel verplicht)
• Buitensport	€ 45.000
Totaal	<u>€ 380.000</u>

Dit bedrag zou dan gedekt worden uit het voorgestelde steunfonds.

Preventief toezicht

- Ja, vanwege begrotingswijziging
 Nee

Communicatie

Verantwoording aan de raad wordt via de gebruikelijke financiële stukken afgelegd. Ook wordt u over de ingezette gelden via de reguliere corona raadsinformatiebrieven geïnformeerd.

Uitvoering

Na uw akkoord worden de toetsingscriteria beschreven op basis waarvan het college met de raad in gesprek wil in juni. Tevens wordt een projectorganisatie ingesteld om de aanvragen straks te beoordelen en snel te kunnen handelen.

Monitoring/Evaluatie

Via de gebruikelijke financiële stukken wordt verantwoording afgelegd over de bestedingen, alsmede via de reguliere corona raadsinformatiebrieven.

Bijlagenr.	Titel/Onderwerp
Bij2009031	Nadere uitwerking CPB scenario's

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Mens en Samenleving d.d. 19 mei 2020
 RB2020063 instellen fonds voor steunmaatregelen :

Bespreekstuk

Nr.: RB2020063

Voor	Allen
Tegen	---

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 15 mei 2020;

gelet op het advies van de commissie Mens en Samenleving d.d. 19 mei 2020;

gelet op:

Gemeentewet (budgetrecht van de gemeenteraad)

b e s l u i t

Voorstel / besluit:

1. Een steunfonds te creëren binnen het Duurzaam Sociaal Economisch programma om onze maatschappelijke partners tegemoet te komen;
2. Ter dekking van dit steunfonds een bestemmingsreserve Duurzaam Sociaal Economisch Programma in te stellen;
3. Voor dit steunfonds vooralsnog een bedrag van € 2,5 miljoen beschikbaar te stellen;
4. De dotatie te onttrekken uit de bestemmingsreserve grote projecten.

Heerhugowaard, 2 juni 2020

De Raad voornoemd,

de griffier,
G.J. de Graaf

de voorzitter,
A.B. Blase